

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : Z-81625851-610-589
Konu : Soru Önergesi (7/19043)

17.09.2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/19043

İlgi : 13.11.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1529598 sayılı yazınız.

GK 43

İlgi yazınız ile Adana Milletvekili Sayın Orhan SÜMER tarafından yöneltilen 7/19043 Esas Numaralı yazılı soru önermesine ilişkin cevap aşağıda sunulmuştur.

“Bakanlığımız tarafından özel politika gerektiren tüm grupların işgücü piyasasına girebilmelerini ve kalıcı olabilmelerini sağlamak, iş hayatında sahip oldukları konumlarını güçlendirmek, çalışma hayatının değişen ve gelişen koşullarına uygun politikalar üretmek istihdamlarına destek vermek adına faaliyetler yürütülmekte olup, mevzuat, politika ve strateji belgeleri ile proje çalışmaları hayata geçirilmektedir.

Engellilerin işgücü piyasasına katılımlarının ve istihdamlarının artırılmasına yönelik kota sistemiyle birlikte aktif işgücü programları ve teşvikler etkinlikle uygulanmaktadır. 4857 sayılı İş Kanununun Engelli ve Eski Hükümlü Çalıştırma Zorunluluğu başlıklı 30 uncu maddesine istinaden işverenler, elli (tarım ve orman işlerinin yapıldığı işyerlerinde 51) veya daha fazla işçi çalıştırdıkları özel sektör işyerlerinde yüzde üç engelli, kamu işyerlerinde ise yüzde dört engelli işçiyi meslek, beden ve ruhi durumlarına uygun işlerde çalıştırmakla yükümlüdür. İşverenler, çalıştırmakla yükümlü oldukları işçileri de Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) aracılığıyla sağlamaktadır. Öte yandan özel sektör işverenlerinin çalıştırdığı engellilerin prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigorta primine ait işveren hisselerinin tamamı Hazine tarafından karşılanmaktadır.

Engelli bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırabilmek amacıyla aktif işgücü programları kapsamında Mesleki Eğitim Kursları, İşbaşı Eğitim Programları, Toplum Yararına Programlar ve İşgücü Uyum Programları uygulanmakta olup, bu kurs ve programlardan engelliler öncelikli olarak yararlandırılmaktadır. Ayrıca engelli olan bireylerin istihdama katılması yolunda desteklenmesi ve engelli birey istihdam etmek isteyen işverenler için tek bir platform üzerinden Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) hizmetlerine ve diğer birçok hizmete erişim imkânı ve bilgi sağlamak amacıyla ‘Engelsiz İŞKUR Platformu’ (<https://engelsiz.iskur.gov.tr>) oluşturulmuştur.

Ayrıca 4857 sayılı Kanunun 30 uncu maddesi gereğince istihdamı zorunlu engelli işçi kontenjanlarının takip ve denetimi düzenli olarak Aylık İşgücü Çizelgesi (AİÇ) üzerinden Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından yürütülmektedir. Ancak yapılan çalışmalara rağmen engelli işçi çalıştırma yükümlülüğüne uymayan işveren veya işveren vekiline çalıştırmadığı her engelli işçi ve çalıştırmadığı her ay için Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne 4857 sayılı Kanunun 101 inci maddesine istinaden idari para cezası uygulanmaktadır. Tahsil edilen idari para cezaları, Engelli ve Eski Hükümlü Çalıştırmayan İşverenlerden İdari Para Cezası Olarak Tahsil Edilen Tutarları Kullanmaya Yetkili Komisyon tarafından, engellilerin ve eski hükümlülerin mesleki eğitimi, engellinin iş bulmasını sağlayacak destek teknolojileri, engellinin işe yerleştirilmesi, işe ve işyerine uyumunun sağlanması mesleki rehabilitasyonu ve kendi işini kurmasına yönelik projelerin finansmanı için kullanılmaktadır.

Ayrıca ülkemizde elli ve daha fazla işçi çalıştıran işyeri sayısı ile bunların işçi statüsünde çalıştırdıkları engelli sayılarına ilişkin veriler İŞKUR internet sayfasında (www.iskur.gov.tr) yayınlanan ‘İstihdamı Zorunlu Kontenjanları’ istatistiklerinde yer almaktadır.”

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Vedat ŞİKHAN
Bakan